

**Egzekucja na podstawie
aktu notarialnego. Komentarz
praktyczny, przykłady klauzul
egzekucyjnych w akcie
notarialnym. Wzory + wzory
do pobrania**

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Część I.

Komentarz praktyczny

Rozdział 1. Poddanie się egzekucji aktem notarialnym – zagadnienia ogólne

1. Wstęp
2. Pojęcie tytułu egzekucyjnego
3. Klasyfikacja tytułów egzekucyjnych
4. Pojęcie aktu notarialnego
5. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
6. Akt notarialny określony w art. 777 § 1 pkt 4–6 KPC jako tytuł egzekucyjny
 - 6.1. Wymogi ogólne aktu notarialnego jako tytułu egzekucyjnego
 - 6.2. Wymogi szczegółowe odnoszące się do aktu notarialnego, o którym mowa w art. 777 § 1 pkt 4 KPC
 - 6.3. Wymogi szczegółowe odnoszące się do aktu notarialnego, o którym mowa w art. 777 § 1 pkt 5 KPC
 - 6.4. Wymogi szczegółowe odnoszące się do aktu notarialnego, o którym mowa w art. 777 § 1 pkt 6 KPC
7. Zakończenie

Rozdział 2. Akt notarialny jako tytuł egzekucyjny

1. Kilka refleksji o pojęciu zdarzenia, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku dłużnika objętego poddaniem się egzekucji w akcie notarialnym
2. Oznaczenie wierzyciela w notarialnym tytule egzekucyjnym
 - 2.1. Pojęcie wierzyciela – w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji w akcie notarialnym
 - 2.2. Oznaczenie wierzyciela w tytule egzekucyjnym w postaci aktu notarialnego
 - 2.3. Wymogi formalne wynikające z treści klauzuli wykonalności

Część I. Komentarz praktyczny

2.4. Uchwała SN z 28.6.2017 r. (III CZP 10/17, Legalis)

2.5. Podsumowanie

3. Stosunek prawny, w związku z którym dłużnik poddaje się egzekucji. Treść stosunku prawnego
 - 3.1. Stosunek prawny jako element tytułu egzekucyjnego objętego aktem notarialnym
 - 3.2. Treść stosunku prawnego
4. Oznaczenie sumy pieniężnej w tytule egzekucyjnym – odsetki, klauzule waloryzacyjne, zapłata w walucie obcej
5. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji składane w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z zawarcia przez osobę fizyczną umowy pożyczki niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową
6. Poddanie się egzekucji co do świadczenia przyszłego
 - 6.1. Wstęp
 - 6.2. Elementy zobowiązania
 - 6.3. Zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku
 - 6.4. Podsumowanie
7. Dokument jako dowód w tytule egzekucyjnym w praktyce notarialnej

Rozdział 3. Postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności

1. Zagadnienia ogólne. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności
 - 1.1. Zagadnienia ogólne
 - 1.2. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności
 - 1.2.1. Uwagi ogólne
 - 1.2.2. Legitymacja do złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności
 - 1.2.3. Właściwość sądu
 - 1.2.4. Wymogi formalne wniosku o nadanie klauzuli wykonalności
 - 1.3. Opłaty
2. Przesłanki nadania aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności
 - 2.1. Zagadnienia wprowadzające
 - 2.2. Wymagania formalne notarialnego tytułu egzekucyjnego określone przepisami prawa notarialnego
 - 2.3. Wymagania formalne przewidziane dla danego typu notarialnego tytułu egzekucyjnego
 - 2.4. Przesłanki do nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu, sporządzonemu w oparciu o art. 777 § 1 pkt 4 KPC
 - 2.4.1. Definicja ustawowa
 - 2.4.2. Obowiązek zapłaty sumy pieniężnej (ceny)

- 2.4.3. Obowiązek wydania rzeczy oznaczonych
co do gatunku lub oznaczonych co do tożsamości
- 2.4.4. Termin lub zdarzenie
- 2.4.5. Warunek
- 2.5. Przesłanki do nadania klauzuli wykonalności aktowi
notarialnemu, sporządzonemu w oparciu o art. 777 § 1 pkt 5
KPC
 - 2.5.1. Definicja ustawowa
 - 2.5.2. Świadczenie pieniężne
 - 2.5.3. Klauzula waloryzacyjna
 - 2.5.4. Zdarzenie
 - 2.5.5. Określenie terminu, do którego wierzyciel
może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli
wykonalności
- 2.6. Przesłanki do nadania klauzuli wykonalności aktowi
notarialnemu, sporządzonemu w oparciu o art. 777 § 1 pkt 6
KPC
 - 2.6.1. Definicja
 - 2.6.2. Dłużnik rzeczowy
 - 2.6.3. Obciążony przedmiot
 - 2.6.4. Odesłania do art. 777 § 1 pkt 5 i 6 KPC
- 2.7. Przesłanki do nadania klauzuli wykonalności aktowi
notarialnemu, złożone przez dłużnika w odrębnym akcie
notarialnym (art. 777 § 2 KPC)
- 2.8. Przesłanki do nadania klauzuli wykonalności aktowi
notarialnemu, sporządzonemu w celu zabezpieczenia
roszczeń, wynikających z zawarcia przez osobę fizyczną
umowy pożyczki niezwiązanej bezpośrednio z działalnością
gospodarczą lub zawodową (art. 777 § 2¹ KPC)
- 2.9. Szczególny akt notarialny – najem okazjonalny – odrębne
przesłanki nadania klauzuli wykonalności wynikające
z OchrLokU
- 3. Postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności i zakres kognicji
 - 3.1. Nadanie klauzuli wykonalności tytułom egzekucyjnym
 - 3.2. Rola klauzuli wykonalności w systemie egzekucji sądowej
 - 3.3. Właściwość sądu klauzulowego
 - 3.4. Zakres kognicji sądu – granice badania tytułu egzekucyjnego
 - 3.5. Treść klauzuli wykonalności
 - 3.6. Elektroniczna klauzula wykonalności
 - 3.7. Przebieg postępowania. Termin
 - 3.8. Postępowanie o nadanie klauzuli a ochrona praw dłużnika
 - 3.9. Klauzula wykonalności a sukcesja podmiotowa
 - 3.10. Koszty postępowania klauzulowego

4. Charakter postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności
 - 4.1. Postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu
 - 4.2. Środki zaskarżenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu
 - 4.2.1. Uwagi ogólne
 - 4.2.2. Zażalenie
 - 4.2.3. Skarga na orzeczenie referendarza sądowego
5. Odmowa nadania aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności
 - 5.1. Uwagi ogólne
 - 5.2. Charakter odmowy nadania klauzuli wykonalności
 - 5.3. Badanie przesłanek procesowych
 - 5.4. Zakres kognicji sądu lub referendarza sądowego
 - 5.5. Badanie wymogów aktu notarialnego
 - 5.5.1. Uwagi ogólne
 - 5.5.2. Wymogi bezwzględne aktu notarialnego
 - 5.6. Sposób odpowiedzialności za dług
 - 5.7. Wydanie rzeczy oznaczonych co do gatunku
 - 5.8. Rzecz indywidualnie oznaczona
 - 5.9. Termin wykonania obowiązku
 - 5.10. Akt notarialny jako tytuł egzekucyjny
 - 5.11. Rozmiar świadczenia
 - 5.12. Roszczenie odsetkowe
 - 5.13. Klauzula waloryzacyjna
 - 5.14. Oznaczenie zdarzenia i termin
 - 5.15. Ograniczenia podmiotowe
6. Skala i przyczyny odmowy nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu: ujęcie praktyczne, systemowe i *de lege ferenda*
 - 6.1. Uwagi wprowadzające
 - 6.2. Geneza oraz perspektywy ewolucji klauzuli wykonalności nadawanej aktowi notarialnemu
 - 6.3. Oświadczenia o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego – ewolucja i skala zjawiska
 - 6.4. Odmowa nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu – skala problemu
 - 6.5. Podstawy oddalenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności niemieszczące się w ramach aktu notarialnego
 - 6.6. Podstawy odmowy nadania klauzuli wykonalności mieszczące się w ramach aktu notarialnego
 - 6.7. Próba usystematyzowania uchybień zawartych w aktach notarialnych, skutkujących oddaleniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności
 - 6.7.1. Uwagi ogólne

- 6.7.2. Uchybienia dotyczące treści zobowiązania
- 6.7.3. Naruszenie przepisów formalnych aktu notarialnego
- 6.8. Skuteczność a zgodność z prawem oświadczeń o poddaniu się egzekucji sporządzonych w formie aktu notarialnego
- 6.9. Wnioski

Rozdział 4. Akt notarialny jako tytuł wykonawczy. Istotne problemy praktyki komorniczej i egzekucyjnej

- 1. Egzekucja z majątku małżonków
 - 1.1. Wprowadzenie
 - 1.2. Wspólność ustawowa małżeńska
 - 1.2.1. Klasyfikacja umów majątkowych małżeńskich
 - 1.2.2. Przedmioty wchodzące w skład majątku małżeńskiego
 - 1.2.3. Domyślny ustrój majątkowy
 - 1.2.4. Umowy majątkowe małżeńskie
 - 1.2.5. Odpowiedzialność jednego małżonka za zobowiązania drugiego małżonka
 - 1.2.6. Uprawnienie wierzyciela do ingerowania w ustrój majątkowy dłużnika
 - 1.3. Egzekucja z rachunku wspólnego małżonków
 - 1.3.1. Podstawy prowadzenia egzekucji
 - 1.3.2. Egzekucja w innych ustrojach majątkowych niż ustawowa wspólność majątkowa małżeńska
 - 1.4. Egzekucja z ruchomości
 - 1.4.1. Sposób zajęcia ruchomości
 - 1.4.2. Uprawnienie wierzyciela małżonka do prowadzenia egzekucji z ruchomości w majątku wspólnym
 - 1.5. Egzekucja z nieruchomości
 - 1.5.1. Czynności dopuszczalne względem majątku wspólnego
 - 1.5.2. Klauzula przeciwko małżonkowi jako wymóg podjęcia dalszych czynności
 - 1.6. Skutki nieujawnienia w księdze wieczystej zawarcia umowy majątkowej małżeńskiej w przypadku egzekucji z nieruchomości
 - 1.6.1. Sytuacje, kiedy możliwe jest nieujawnienie wpisu w księdze wieczystej
 - 1.6.2. Ochrona osób trzecich
 - 1.6.3. Rejestr umów majątkowych małżeńskich
- 2. Tytuł egzekucyjny przeciwko wspólnikom spółki cywilnej oraz spółek prawa handlowego
 - 2.1. Charakter prawny spółki cywilnej
 - 2.1.1. Uwagi wstępne

Część I. Komentarz praktyczny

- 2.1.2. Podstawy odpowiedzialności wspólników za zobowiązania spółki cywilnej
- 2.1.3. Warunki wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko wspólnikom spółki cywilnej
- 2.1.4. Przegląd orzecznictwa
- 2.2. Tytuł egzekucyjny przeciwko wspólnikom spółek prawa handlowego
 - 2.2.1. Uwagi wstępne
 - 2.2.2. Zasady odpowiedzialności wspólników i członków organów w poszczególnych spółkach handlowych
 - 2.2.2.1. Uwagi wstępne
 - 2.2.2.2. Odpowiedzialność wspólników spółki jawnej
 - 2.2.2.3. Odpowiedzialność wspólników spółki partnerskiej
 - 2.2.2.4. Odpowiedzialność wspólników spółki komandytowej
 - 2.2.2.5. Odpowiedzialność wspólników spółki komandytowo-akcyjnej
 - 2.2.2.6. Odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
 - 2.2.2.7. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki akcyjnej
 - 2.2.2.8. Odpowiedzialność za zobowiązania prostej spółki akcyjnej
 - 2.2.3. Podsumowanie
- 2.3. Przegląd orzecznictwa
- 3. Najem okazjonalny – zagadnienia egzekucyjne
 - 3.1. Najem okazjonalny
 - 3.1.1. Uwagi ogólne
 - 3.1.2. Przywileje najmu okazjonalnego
 - 3.1.3. Brak orzekania o lokalu socjalnym
 - 3.1.4. Brak konieczności zapewnienia pomieszczenia tymczasowego
 - 3.1.5. Okres ochronny
 - 3.1.6. Regulacje szczególne dot. obywateli ukraińskich
 - 3.1.7. Wygaśnięcie lub rozwiązanie umowy najmu okazjonalnego
 - 3.1.8. Nadanie klauzuli wykonalności
 - 3.1.9. Procedura nadania klauzuli wykonalności
 - 3.1.10. Kaucja
 - 3.1.11. Przedawnienie
 - 3.2. Przebieg egzekucji z najmu okazjonalnego
 - 3.2.1. Uwagi ogólne

- 3.2.2. Oplata stała
- 3.2.3. Wezwanie do dobrowolnego wydania
- 3.2.4. Ustalenie prawa do innego lokalu lub pomieszczenia
- 3.2.5. Utrata możliwości zamieszkania w lokalu, o którym mowa w art. 19a ust. 2 pkt 2 OchrLokU
- 3.2.6. Dlaczego dłużnikowi nie przysługuje prawo do pomieszczenia tymczasowego?
- 3.2.7. Wyznaczenie daty czynności
- 3.2.8. Protokół z czynności
- 3.2.9. Rejestrowanie czynności
- 3.2.10. Koszty nagrywania
- 3.2.11. Obecność Policji
- 3.2.12. Procedura z ruchomościami
- 3.2.13. Naruszenie posiadania
- 3.3. Inne tytuły wykonawcze zobowiązujące do wydania rzeczy
 - 3.3.1. Uwagi ogólne
 - 3.3.2. Umowa najmu lokalu użytkowego
 - 3.3.3. Procedura egzekucyjna
- 3.4. Podsumowanie
- 4. Żądanie uzyskania informacji od notariusza na podstawie art. 761 KPC a tajemnica notarialna
 - 4.1. Uwagi ogólne
 - 4.2. Charakter i *ratio legis* tajemnicy notarialnej
 - 4.3. Cel i zakres żądania przez komornika składania wyjaśnień
 - 4.4. Podstawy prawne żądania od notariusza informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji
 - 4.5. Wnioski
- 5. Upadek tytułu egzekucyjnego po wszczęciu postępowania egzekucyjnego na skutek zażalenia dłużnika
- 6. Zająęcie wierzytelności co do kwot złożonych na rachunku depozytowym notariusza

Rozdział 5. Podsumowanie

Rozdział 1. Poddanie się egzekucji aktem notarialnym – zagadnienia ogólne

1. Wstęp

Zgodnie z przepisem art. 776 KPC podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzone w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej. Oznacza to, że egzekucja może być wszczęta i przeprowadzona tylko wtedy, gdy istnieje podstawa egzekucji, podstawą egzekucji jest zaś tytuł wykonawczy. Jednocześnie jednak ustawa przewiduje możliwość prowadzenia egzekucji w oparciu o tytuł egzekucyjny, niewymagający nadania klauzuli wykonalności, np. w przypadku egzekucji grzywny nałożonej przez komornika [I. Gil, w: E. Marszałkowska-Krześ, I. Gil (red.), Kodeks postępowania cywilnego, 2025, kom. do art. 776, Nb 1].

Przykład z orzecznictwa

Post. SN z 26.11.1986 r., I CZ 147/86, *Legalis*

Bez względu na rodzaj realizowanego w egzekucji roszczenia, przedmiot egzekucji (personalna albo realna) oraz właściwość organu egzekucyjnego (komornik czy sąd) podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy – o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej (art. 776 KPC).

Tytuł egzekucyjny i tytuł wykonawczy to dwa odrębne, ale powiązane ze sobą dokumenty. Tytuł egzekucyjny to dokument, który stwierdza istnienie i zakres zobowiązania dłużnika (np. wyrok sądowy), natomiast tytuł wykonawczy to tytuł egzekucyjny, który zo-

Różnica pomiędzy
tytułem egzekucyj-
nym a tytułem
wykonawczym

stał zaopatrzony w klauzulę wykonalności nadaną przez sąd. Bez klauzuli wykonalności – co do zasady – tytuł egzekucyjny nie uprawnia do wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Tytuł wykonawczy składa się z dwóch elementów: tytułu egzekucyjnego (czyli dokumentu stwierdzającego obowiązek określonego świadczenia) i klauzuli wykonalności (aktu sądowego potwierdzającego możliwość prowadzenia egzekucji na podstawie konkretnego tytułu egzekucyjnego oraz oznaczającego – w razie potrzeby – jej zakres) (*J. Bodio*, Elektroniczny tytuł wykonawczy, s. 1).

W piśmiennictwie wyrażono pogląd, iż tytuł wykonawczy może powstać w sądowym postępowaniu cywilnym lub karnym, a także w trybie niesądowym, stąd też przyjmuje się, że należy rozróżnić tytuły wykonawcze zwykłe i tytuły wykonawcze szczególne [*A. Marciniak*, w: *W. Broniewicz, A. Marciniak, I. Kunicki* (red.), *Postępowanie cywilne w zarysie*, 2016, s. 350]. **Tytułem wykonawczym zwykłym** jest tytuł wydany przez sąd w sądowym postępowaniu cywilnym albo karnym, składający się z tytułu egzekucyjnego i klauzuli wykonalności, tytuły wykonawcze zaś nieodpowiadające tym kryteriom są tytułami szczególnymi [*A. Marciniak*, w: *W. Broniewicz, A. Marciniak, I. Kunicki* (red.), *Postępowanie cywilne w zarysie*, 2016, s. 350]. *A. Marciniak* dzieli **tytuły wykonawcze szczególne** na trzy grupy:

- 1) tytuły składające się z orzeczeń lub ugód, niebędących tytułami egzekucyjnymi w rozumieniu art. 777 § 1 KPC, które stanowią podstawę egzekucji po nadaniu im sądowej klauzuli wykonalności,
- 2) tytuły składające się z dokumentów i orzeczeń, niebędących tytułami egzekucyjnymi w rozumieniu art. 777 § 1 KPC, które stanowią samodzielną podstawę egzekucji, w tym europejskie tytuły wykonawcze,
- 3) tytuły egzekucyjne w rozumieniu art. 777 § 1 KPC, które stanowią samodzielną podstawę egzekucji bez nadania im sądowej klauzuli wykonalności (*A. Marciniak*, *Sądowe postępowanie egzekucyjne*, s. 206 i n.).

Tytuł wykonawczy
zwykły

Tytuły wykonawcze
szczególne

Rozdział 1. Poddanie się egzekucji aktem notarialnym...

Do tych tytułów wykonawczych szczególnych grupy pierwszej należą:

- 1) **wyrok sądu polubownego wydany w Rzeczypospolitej Polskiej lub ugoda zawarta przed takim sądem**, nadające się do wykonania w drodze egzekucji, po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd państwowy, co następuje przez nadanie im klauzuli wykonalności (art. 1212–1217 KPC);
- 2) **wyrok sądu polubownego wydanego za granicą lub ugoda zawarta przed sądem polubownym za granicą Polski**, nadające się do wykonania w drodze egzekucji, po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski, co następuje przez nadanie im klauzuli wykonalności (art. 1212–1216 KPC);
- 3) **ugoda zawarta przed mediatorem**, jeżeli podlega wykonaniu w drodze egzekucji, po jej zatwierdzeniu przez sąd, co następuje przez nadanie jej klauzuli wykonalności (art. 183¹³, 183¹⁴, 183¹⁵ § 1 KPC);
- 4) **orzeczenia sądów państw obcych lub rozstrzygnięcia innych organów państw obcych w sprawach cywilnych**, nadające się do wykonania w drodze egzekucji, tj. zasądające świadczenie, po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski przez nadanie im klauzuli wykonalności (art. 1150–1051⁴ KPC);
- 5) **ugody w sprawach cywilnych zawarte przed sądami państw obcych i innymi organami państw obcych lub przez nie zatwierdzone** po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski przez nadanie im klauzuli wykonalności (art. 1152 w zw. z art. 1151–1151³ KPC).

Do tytułów wykonawczych szczególnych grupy drugiej należą:

- 1) **tytuły wykonawcze bankowe** – według art. 316 BankFGwU wyciągi z ksiąg rachunkowych Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podpisane przez upoważnionych członków Zarządu Funduszu i opatrzone jego pieczęcią, stwierdzające istnienie wierzytelności Funduszu i zaopatrzone w oświadczenie, że oparte na nich roszczenia są wymagalne, **mają moc tytułów wykonawczych**, bez potrzeby uzyskiwania dla nich klauzul wykonalności

Tytuły wykonawcze
szczególne grupy
pierwszej

Ugoda zawarta
przed mediatorem

Tytuły wykonawcze
szczególne grupy
drugiej

Tytuły wykonawcze
bankowe

(bankowe tytuły wykonawcze wystawione na podstawie art. 53 ust. 2 PrBank zachowały moc po wejściu w życie PrBank jako podstawa egzekucji wszczętej przed dniem 1.1.1998 r. – zob. wyr. SN z 3.2.1999 r., III CKN 155/98, Legalis). Przepis art. 53 ust. 2 PrBank nie dopuszczał wydania bankowego tytułu wykonawczego co do zobowiązań, których istnienie wymagało ustaleń wykraczających poza treść przewidzianych w tym przepisie dokumentów (wyr. SN z 21.12.2000 r., II CKN 337/00, Legalis);

- 2) **tytuły wykonawcze Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych** – według art. 137 ust. 12 ObrInstrFinU wyciągi z ksiąg Krajowego Depozytu, podpisane przez upoważnionych członków zarządu Krajowego Depozytu, stwierdzające istnienie zobowiązania podmiotu objętego systemem rekompensat i zawierające oświadczenie, że oparte na nich roszczenia są wymagalne, mają moc tytułów wykonawczych bez potrzeby uzyskiwania dla nich klauzul wykonalności;
- 3) **administracyjne tytuły wykonawcze** w postaci dokumentów stanowiących podstawę wszczęcia egzekucji administracyjnej lub dokonania zabezpieczenia w trybie przepisów Działu IV EgzAdmU o postępowaniu zabezpieczającym, które bez nadawania sądowej klauzuli wykonalności stanowią podstawę żądania wyjawienia majątku przez zobowiązanego (art. 71 § 3 EgzAdmU); tytuły te mogą stanowić podstawę egzekucji sądowej stwierdzonych w nich należności w razie zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej i przekazania zbiegających się egzekucji przez sąd rejonowy do dalszego prowadzenia w trybie sądowym (art. 773 i 775 KPC);
- 4) **orzeczenia sądów administracyjnych** co do grzywny lub kosztów sądowych, które podlegają egzekucji sądowej bez nadawania orzeczeniu klauzuli wykonalności (art. 228 PostAdmU);
- 5) **orzeczenie lub ugoda** w sprawie aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości grun-

- towej, której samorządowe kolegium odwoławcze nadało klauzulę wykonalności (art. 79 ust. 9 GospNierU);
- 6) **ostateczne postanowienie izby morskiej** nakładające karę pieniężną, obowiązek zwrotu kosztów powstałych z tytułu niestawiennictwa świadka, biegłego lub tłumacza, odmowy złożenia zeznań lub przyrzeczenia oraz ostateczne postanowienie izby morskiej wydane w przedmiocie zwrotu kosztów postępowania, zaopatrzone w zaświadczenie przewodniczącego izby morskiej, iż podlega ono wykonaniu (art. 60 ustawy z 1.12.1961 r. o izbach morskich, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 159);
 - 7) **prawomocne postanowienie komornika** o ukaraniu grzywną (art. 768¹ KPC);
 - 8) **prawomocne postanowienie komornika** przyznające zwrot kosztów postępowania egzekucyjnego (art. 770¹ KPC);
 - 9) **prawomocne postanowienie komornika** zawierające wezwanie do uiszczenia kosztów komorniczych (art. 4 KosztKomU);
 - 10) **prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności**, które według art. 999 § 1 KPC jest tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na tej nieruchomości pomieszczeń bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności;
 - 11) **zaświadczenie wojewódzkiej komisji** do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych o wysokości odszkodowania lub zadośćuczynienia oraz przyjęta przez poszkodowanego propozycja odszkodowania lub zadośćuczynienia przedstawiona przez ubezpieczyciela [art. 67k ust. 4 i 8 ustawy z 6.11.2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1127 ze zm.)];
 - 12) **prawomocne postanowienie sędziego-komisarza** wskazujące osobę obowiązaną do przekazania określonych składników majątkowych do masy upadłości (art. 134 PrUpad);

- 13) **postanowienie sądu o ogłoszeniu upadłości** oraz **postanowienie o powołaniu syndyka** dla wprowadzenia syndyka w posiadanie majątku upadłego, czego dokonuje komornik sądowy (art. 174 ust. 1 PrUpad);
- 14) **postanowienie sędziego-komisarza** o wydaniu syndykowi przedmiotu zastawu rejestrowego (art. 327 ust. 3 PrUpad);
- 15) **prawomocne postanowienie sędziego-komisarza** nakazujące przymusowe odebranie majątku syndykowi w związku z uprawomocnieniem się postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego (art. 364 PrUpad);
- 16) **prawomocne postanowienie sądu** o zatwierdzeniu układu do wprowadzenia zarządcy we władanie majątkiem dłużnika (art. 169 ust. 2 PrRestr);
- 17) **prawomocne postanowienie sędziego-komisarza** wskazujące osobę obowiązaną do przekazania określonych składników majątkowych do masy sanacyjnej (art. 307 PrRestr);
- 18) **prawomocne postanowienie sądu** nakazujące przymusowe odebranie majątku, ksiąg, korespondencji i dokumentów zarządcy w związku z uprawomocnieniem się postanowienia o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego albo postanowienia odmawiającego zatwierdzenia układu (art. 330 PrRestr).

Do tej samej grupy drugiej należą **europejskie tytuły wykonawcze**. Według art. 1153¹⁴ KPC do tytułów tych należą:

- 1) orzeczenia sądów państw członkowskich UE oraz pochodzące z tych państw ugody i dokumenty urzędowe, objęte zakresem zastosowania rozporządzenia Nr 1215/2012, jeżeli nadają się do wykonania w drodze egzekucji;
- 2) orzeczenia sądów państw członkowskich UE oraz pochodzące z tych państw ugody i dokumenty urzędowe, opatrzone w tych państwach zaświadczeniem europejskiego tytułu egzekucyjnego; w punkcie tym chodzi o tytuły objęte rozporządzeniem Nr 805/2004;
- 3) europejskie nakazy zapłaty wydane przez sądy państw członkowskich UE, których wykonalność została stwier-

Rozdział 1. Poddanie się egzekucji aktem notarialnym...

dzona w tych państwach na podstawie przepisów rozporządzenia Nr 1896/2006;

- 4) orzeczenia sądów państw członkowskich UE wydane w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, opatrzone w tych państwach zaświadczeniem na podstawie przepisów rozporządzenia Nr 861/2007; na mocy art. 23a tego rozporządzenia, stosowanym wprost – do europejskich tytułów egzekucyjnych należy również ugoda zatwierdzona przez sąd lub trybunał lub zawarta przed sądem lub trybunałem w toku europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, wykonalna w państwie członkowskim, w którym przeprowadzono postępowanie;
- 5) orzeczenia w sprawach alimentacyjnych wydane w państwach członkowskich Unii Europejskiej będących stronami Protokołu haskiego z 23.11.2007 r. o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych (Dz.Urz. UE L z 2009 r. Nr 331, s. 17) oraz pochodzące z tych państw ugody i dokumenty urzędowe w sprawach alimentacyjnych, objęte zakresem zastosowania rozporządzenia (WE) Nr 4/2009; zaznaczyć należy, że orzeczenie wydane w państwie członkowskim niebędącym stroną Protokołu haskiego z 23.11.2007 r. o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych (Dz.Urz. UE L z 2009 r. Nr 331, s. 17) i wykonalne w tym państwie jest wykonywane w innym państwie członkowskim, jeżeli jego wykonalność została stwierdzona na wniosek zainteresowanej strony (art. 26 rozporządzenia Nr 4/2009). Orzeczenia takie stają się w Polsce tytułami wykonawczymi po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski przez nadanie im klauzuli wykonalności (zob. art. 1150 i n.);
- 6) orzeczenia wydane w państwach członkowskich UE obejmujące środki ochrony wchodzące w zakres zastosowania rozporządzenia Nr 606/2013, jeżeli nadają się do wykonania w drodze egzekucji.

Do szczególnych tytułów wykonawczych w postaci tytułów egzekucyjnych w rozumieniu art. 777 § 1 KPC, które stanowią samo-

Tytuły wykonawcze
grupy trzeciej

dzielną podstawę egzekucji bez zaopatrywania ich klauzulą wykonalności, należą:

- 1) prawomocne postanowienie w sprawie kontaktów z dzieckiem, w którym sąd opiekuńczy nakazał zapłatę należnej sumy pieniężnej lub przyznał uprawnionemu zwrot jego uzasadnionych wydatków poniesionych w związku z przygotowaniem do takiego kontaktu (art. 598¹⁶ § 4 i art. 598¹⁷ § 4 KPC);
- 2) prawomocne postanowienie sądu o nakazaniu dłużnikowi zapłaty wierzycielowi określonej sumy pieniężnej w egzekucji świadczeń niepieniężnych (art. 1050¹ § 2, art. 1051¹ § 3 KPC) [A. Marciniak, w: A. Marciniak (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom IV. Komentarz. Art. 730–109, Warszawa 2020, art. 776, Nb 5].

2. Pojęcie tytułu egzekucyjnego

Definicje tytułu egzekucyjnego

W literaturze można spotkać zasadniczo dwie definicje tytułu egzekucyjnego. Według A. Marciniaka tytułem egzekucyjnym jest określony ustawowo akt prawny ustalający istnienie normy prawnej indywidualno-konkretnej o charakterze nakazującym lub zakazującym, tj. normy nakładającej na dany podmiot obowiązek określonego zachowania się (świadczenia), niezbędny do przymusowego urzeczywistnienia tej normy w drodze egzekucji (A. Marciniak, Podstawa egzekucji sądowej, s. 125). W ocenie E. Wengerka tytułem egzekucyjnym jest dokument urzędowy stwierdzający istnienie i zakres nadającego się do egzekucji roszczenia wierzyciela, a jednocześnie istnienie oraz zakres obowiązku prawnego dłużnika (E. Wengerek, Sądowe postępowanie egzekucyjne, s. 150).

W piśmiennictwie pojawiają się także inne próby zdefiniowania pojęcia „tytuł egzekucyjny”. D. Zawistowski przyjmuje, że tytuły egzekucyjne są dokumentami urzędowymi zawierającymi odpowiednią treść, która wskazuje na istnienie tego rodzaju uprawnienia wierzyciela i towarzyszącego mu obowiązku dłużnika, które polega na możliwości domagania się spełnienia przez dłużnika świadczenia [D. Zawistowski, w: T. Wiśniewski (red.), Kodeks postępowania

cywilnego, 2021, kom. do art. 777, Nb 1]. Jak pisze Z. Szczurek: „Tytułem egzekucyjnym jest dokument stwierdzający obowiązek określonego świadczenia. Z tytułu egzekucyjnego musi wynikać, kto jest wierzycielem, a kto jest dłużnikiem, oraz jaka jest treść roszczenia wierzyciela, a zarazem obowiązku świadczenia dłużnika. Co jest tytułem egzekucyjnym, określa art. 777 KPC” [Z. Szczurek, w: Z. Szczurek (red.), Kodeks postępowania cywilnego, 2005, kom. do art. 777, Nb 1]. M. Łochowski uznaje, że „forma dokumentu urzędowego nie jest istotną cechą tytułu egzekucyjnego. Inaczej rzecz ujmując, o ile forma pisemna tytułu egzekucyjnego ma istotne znaczenie dla jego bytu, o tyle jednak formy tej nie można traktować jako elementu decydującego o istocie tytułu egzekucyjnego [por. A. Marciniak, Podstawa egzekucji, s. 52; zob. też M. Muliński, w: J. Jankowski, S. Cieślak (red.), Kodeks, kom. do art. 777, Nb 21]. Decydujące znaczenie ma bowiem charakter tego aktu określający zindywidualizowane świadczenie, jakie konkretny dłużnik ma obowiązek spełnić na rzecz konkretnego wierzyciela. W konsekwencji, aby dany akt wymieniony w art. 777 § 1 pkt 1–6 KPC lub przepisach odrębnych został uznany za tytuł egzekucyjny, musi określać:

- 1) wierzyciela,
- 2) dłużnika,
- 3) świadczenie, jakie dłużnik ma spełnić na rzecz wierzyciela.

Tylko taki akt, który posiada te trzy cechy, może zostać uznany za tytuł egzekucyjny. Oczywiście nie wyklucza to zamieszczenia w tytule dodatkowych – niekoniecznych dla istnienia tytułu egzekucyjnego – elementów. W tym kontekście wyróżnia się elementy obligatoryjne tytułu egzekucyjnego, tj. elementy, które dany akt musi obejmować, aby mógł zostać zakwalifikowany jako tytuł egzekucyjny, oraz elementy fakultatywne, które mogą być objęte treścią tytułu egzekucyjnego, rzutujące np. na sposób lub zakres wykonania tytułu, ale – co do zasady (zob. jednak w szczególności art. 777 § 1 pkt 5–6 KPC) – nie są niezbędne dla bytu tytułu egzekucyjnego” [M. Łochowski, w: T. Szancilo (red.), Kodeks postępowania cywilnego, 2023, kom. do art. 777, Nb 1]. Warto też przywołać pogląd M. Uliaszka, który uznaje, że „tytuł egzekucyjny jest dokumentem tekstowym, mającym postać tradycyjną (tzw. papierową) albo elektroniczną. Innymi słowy, forma (w rozumieniu prawa procesowego) ty-

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl